

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnemu tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
hivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 7.

V Mariboru, dne 16. februarija 1899.

Tečaj XXXIII.

„Ločimo se od Rima!“

Odkar se je vsled znanih jezikovnih naredb v Avstriji poodstril boj med Slovani in Nemci, slišijo se po nemških listih in shodih pogosto glasovi, naj bi Nemci zapustili katoliško cerkev, koje središče je večno mesto Rim, ter prestopili k protestantizmu, katera ima svojega najboljšega in najmočnejšega zaščitnika v osebi pruskega kralja in nemškega cesarja. Jezikovne naredbe so mogočno udarele ob nadvlado nemškega jezika in naroda v Avstriji. Slovenski narodi so začuli ta udarec in glasno zahtevajo sedaj, naj se nadaljujejo ti udarci, da se enkrat zruši nendaravno razmerje med avstrijskimi narodi, da pade nemška nadvlada ter zavlada v celi državi stroga jednakopravnost. A tudi nemški narod ni bil gluhi, ko je Badeni izvršil udarec. Ustavil se je z vsemi silami, da zabrani izgubo svoje nadvlade.

Nemški narod je stoletja in stoletja letačil uboge slovanske narode. Njegovi plemiči so si po slovenskih zemljah postavili svoje gradove ter sesali naše ljudstvo. Ko je minola vlada plemičev in grajsčakov, stopili so na njih mesto nemški trgovci ter pili kri slovenskim narodom. Tega niti ne omenjamo, da so Slovani kakor prej tako tudi sedaj bili izključeni od vsake višje duševne izobrazbe in družabne službe. Nemci so jih smatrali svojim hlapcem, pastirjem, katerim bi naj bil domači hlev začetek in konec njih življenja. Toda na zemlji vse mine, se vse spremeni. Narodnostna ideja, ki je v začetku našega stoletja z veličastvom vstopila med

evropske narode, vzbudila je tudi avstrijske Slovane. Vprašati so se začeli, zakaj bi morali mi Slovani hlapčevati Nemcem? Kake pravice ima avstrijski Nemec do nas Slovanov? Nismo si znali odgovoriti na ta vprašanja in zato smo počasi začeli vzdigovati nemški jarem. Nemci so mislili, da ga vzdijujemo zaman. A motili so se. Da so se res motili, spoznali so sedaj, ko so se izdale jezikovne naredbe. Zato je nastal vsled teh naredb med Nemci krič in vrišč, jasno znamenje, da se tudi njim njih nadvlada ne zdi več varna.

Skrajso nam rekali Nemci, da jim daje zgodovina avstrijske države pravico za nadvlado nad Slovani, da jim daje to pravico nemška omika, in Bog ve še kaj. Slovani smo se jim smeiali. In Nemci so uvideli, da s takimi puhipami ne bodo vspeli. Zato so si poiskali drugo orožje. Izdali so bojni klic: «Ločimo se od Rima! Zapustimo katoliško cerkev ter prestopimo k protestantizmu!»

Toda ta klic še le prav kaže, kako nezmožni so postali avstrijski Nemci za vsako nadvlado. Ta klic nam dokazuje, da so izgubili v strahu za svoje predpravice pamet ter postali otročji. Iz rimsko-katoliške cerkve hočejo izstopiti, da zadobijo zopet nadvlado nad Slovani! Vsak slovenski pastir se jim smeje. A Nemci vendar mislijo, da so pametni, ako tako kričijo. Računajo pa na sledenči način. S tem klicem spravimo v strah v Avstriji dva važna činovnika, vladarsko hišo in pa katoliško duhovščino. Vladarska hiša ve, da kot protestantje zadobimo v nemškem cesarju velikega prijatelja, močnega zaščitnika. Mi lahko zaželimo njegovo žezlo, njegov

prestol. A Nemci so s svojimi mislimi na krivih potih. Slovani stojimo zvesti ob strani naših Habsburžanov, za njih damo svojo kri in življenje. Njim se ni treba ničesar dati. Istočasno nespametno je, da računijo na katoliško duhovščino. Katoliška cerkev ne bo ganila niti mezinca tam, kjer vidi, da se po vsej pravici pogreza nemška nadvlada v morje preteklosti. Katoliška cerkev ni ustavljena, da brani Nemce, ampak da varuje pravico. In pravica je v tem boju na strani Slovanov.

Kaj pa bi bilo, če res odpadejo Nemci k protestantizmu? Naše časnikarsko mnenje je, da vsi Nemci ne odpadejo, ker vsi Nemci niso nespametni. Oni pa, kateri bodo res postali protestanti zaradi tega, ker se med avstrijskimi Slovani ne čutijo prav dobro, pač ne bodo zrušili katoliške cerkve, a tudi protestantovski cerkvi ne pomogli do lepšega razvitka. Katoliška cerkev in Slovani si lahko brezskrbno umijejo svoje roke, ako se res uresniči geslo nekaterih nemških prenapetnežev, ki se glasi: «Ločimo se od Rima!»

Krščanstvo in socij. demokracija.

Ne izide skoro nobena številka socijal-demokraških listov, ne mine skoro nobeno zborovanje socijaldemokraške stranke, da bi se ne napadalo v listih in na zborovanjih krščanstvo in njega jedino prava glasilka, katoliška cerkev? Sami navajajo kot važen vzrok, da so zaraditega sovražniki krščanstva,

Listek.

Jeruzalemško romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

Odhod iz Trsta; na adrijanskem morju.

Romarjev nas je bilo 144 in sicer skoraj iz vseh avstrijskih dežel, vsake narodnosti in iz vseh stanov; torej Nemci, Čehi, Poljaki, Ogori, Slovaki itd. in 3 Slovenci: gsp. Fran Dovnik, dekan v Gornjemgradu, g. Jos. Kosec, takrat še kurat v Novakih in pisatelj teh vrstic; duhovnikov je bilo za vsem 54, posvetnih gospodov 50 in žensk 40; bilo je torej zares prvo splošno avstrijsko romanje v sv. deželo, vpristorjeno po g. grofu Arnold Lippe, kanoniku na Dunaju. Zbirali smo se v Trstu; 13. aprila 1898 predpoldne ob 11. uri so opravili mil. g. škof tržaški sv. mašo in molitve za romarje v cerkvi sv. Antona st., od koder smo skupno šli k morju na precej velik parnik «Urano», ki nas je pol ure pozneje odpeljal proti jugu pri lepem vremenu in celo mirnem morju; 2 romarici sta ostali; ena, nevešča nemškega jezika, vsebla se je v Wiener-Neustadt na vlak, ki jo je na Ogrsko peljal; druga je pa v Trstu pre dolgo pila — kavo in naš odhod zamudila;

sicer nas je pa ta v Afriki došla, ker se je bila z brzovlakom do Brindisi peljala in potem s poštnim parnikom «Habsburg» v Aleksandrijo.

Zivljenja na ladiji ne bom opisaval, kajti kdor se je že po morju vozil, je itak pozna; kdor pa ne, ta bi si ga tudi po kakem opisu ne mogel dobro predstavljati; sicer že tukaj omenim, da hočem podati le nekaj kratkih črtic o svojem potovanju, ker natancen, izvrsten popis romanja v sv. deželu imamo Slovenci že itak v «Jeruzalemškem romarju», kojega je Mohorska družba pred nekterimi leti izdala in ker je pisatelj knjige potoval po ravno istem načrtu (z malimi izjemami), kakor mi. Na ladiji smo se kmalu udomačili in ker smo bili vsi romarji, zato se nam je zdelo, da smo kakor ena velika rodbina (čez 200 ljudi s pomorščaki vred); vsakdo je smel brez vsakega uvoda svojega soromarja nagovoriti in ga kaj vprašati, in bilo je lepo videti, kako prijazno so plemenitaši, učenjaki, grofi in baroni občevali s priprostimi ljudmi in kako so se duhovniki živahnno razgovarjali o gospodarstvenih in drugih rečeh s kmeti iz raznih krajev; zares ta romarska ladija je bila — Avstrija v malem, samo s tem razločkom, da se nismo med seboj nič prepirali, ker živa krščanska vera poravna vse neugodne medsebojne razlike.

Ali smo pa tudi na morju izpolnjevali svoje verske dolžnosti? Gotovo da! Vsako jutro in vsak večer smo glasno in skupno opravljali svoje molitve in smo se Bogu, Gospodu nebes in zemlje, iskreno priporočali, naj bi nam dal doseči naš romarski cilj, sv. deželo in potem se srečno vrniti v domovino; pripravljena sta bila tudi dva oltaria, kjer je vsak dan od 5. ure zjutraj do 8. več duhovnikov maševalo in mnogo romarjev sveto obhajilo prejemalo; ob nedeljah pa je bila slovesna peta maša, koje so se tudi pomorščaki v praznični obleki udeležili. Kaj ganljiva je bila majniška pobožnost na ladiji, ko smo skupno molili sv. rožni venec ter lavretanske litane in pazno poslušali lepe pridige, v kajih se je proslavljala «morska zvezda» Marija, zavetišče mornarjem!

Moja kabina (ob enem spalnici) je bila zelo mala, nizka sobica, 3 metre dolga in 2 m. široka, s 5 posteljami druga vrhu druge; k sreči so nas samo 3 osebe v to luknjo vtaknili: Ogra, Čeha (češk. Nemca) in mene Slovenca; a bili smo vsi trije duhovniki, potem vsi profesorji in slučajno še vsi profesorji sv. pisma; gotovo redek slučaj. V petih tednih skupnega bivanja smo se zelo privadili drug drugemu in še zdaj pogosto v duhu gledam podobi teh tovarišev-romarjev. Posebno rad se še spominjam Čeha, ki je

Posamezni listi dobē
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vrat-
ajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

ker se je krščanski nauk pokazal nesposobnim, uvesti na zemlji srečno življenje. Ravno po krščanstvu se je zakrivil sedanji moreči družabni red. Toda s takimi trditvami socijal-demokratje samo dokazujojo, da ne poznajo ne zgodovine krščanstva, ne zgodovine različnih držav, in da so popolnoma preslepljeni po židovsko-lažnjivih listih in govornikih.

Skrajna se je krščanstvo ljuto zatiralo od različnih vladarjev in držav. Med nižjimi stanovi si je nabiralo svoje prve vernike. Le počasi je dobilo tudi v višje kroge prosti vhod. Do srednjega veka nikjer ni prišlo do take veljave, da bi se v krščanskem duhu preustrojile in vodile državne uprave. V srednjem veku samem pa je krščanstvo popolnoma zmagovalo, krščanski duh je prodrl v mnogih državah v vse javno življenje in gibanje. In z vseobče vsprejetim krščanstvom se je začelo tudi vseobče blagostanje. Ne samo višji stanovi, tudi delavski stanovi so imeli v srednjem veku, kjerkoli je vladal v državi krščanski duh, dobre čase. Nemški narod ima krilate besede, da so živelji delavski stanovi v srednjem veku na zlatih tleh. Židovski in požidovljeni socijaldemokraški voditelji nočejo govoriti o teh srednjeveških razmerah, kajti delavcem bi se znale odprieti oči. Čez celi srednji vek vržejo le gosto kopreno, z besedami: «V srednjem veku je ljudstvo vzdihovalo pod trdo oblastjo duhovniško. Srednji vek je najbolj mračna in žalostna doba za delavske stanove!» S temi besedami so zadovoljni vsi sociji, kajti že se le reče «pod trdo oblastjo duhovniško», tedaj sociju ni treba več dalje misliti in preiskovati stvari.

V novem veku je zopet dobilo v naših državah brezverstvo in protikrščanstvo zmago nad krščanstvom. Zato je tudi izginilo staro blagostanje in prejšnja sreča iz naših vrst, in siromaštvo, beda, razdivjanost so dandanes udomačena med ljudstvom. In da še ni popolnoma propala človeška družba, da se ne preliva že kri gmotno izsesanih ljudi in izsesavalev, da še ni nastala krvava družabna vojska, je jedino zasluga onega majhnega krščanskega duha, ki še se vendar ni izgubil in nižjih in višjih krogih. Laž je torej, kdor pravi, da je krščanstvo zakrivilo sedanje zlostne razmere. Krščanski duh je dandanes iz postavodajalstva izgnan, on ne vlada, on torej tudi ne more biti kriv nesreče in bede. Ako bi krščanstvo vladalo po naših državah, imeli bi tudi druge čase; to nam kaže zgodovine razkrivčanega, tako zvanega temnega srednjega veka.

Take trditve torej ne morejo biti resnične. Da so socijaldemokraški voditelji zakleti

nasprotniki krščanstva, morajo biti drugi razlogi. Socijalna demokracija je, kakor znano, popolnoma pod vplivom židovstva. Na Dunaju je glavni sedež, je sredotočje avstrijske socijaldemokraške organizacije. In tukaj imajo prvo besedo židovje. Oni so njih voditelji, prvi govorniki, najuplivnejši časnikarji. Ven na deželo pa ti židovje ne zahajajo radi, kajti delavci bi jih prebitro spoznali do dna duše. Zato pa pošiljajo na deželo krščene, krščanske agente, katerih mišljenje so prej dobro spravili v svojo tir. Ti agentje so plačani in za plačo govorijo, ne pa iz globokega prepričanja ali pa celo iz navdušenja za svojo stvar.

Židovje poznajo dobro svoj čas in svoje ljudi. Ker vedo, da bi izginila njihova vlada, da bi židovski borzijanci in spekulanti, bankirji in agenti ne imeli več nobenega ali vsaj jako pičel zaslužek, ako bi se vse družabne razmere preustrojile v krščanskem duhu, zato kličejo v boj proti krščanstvu, in sociji delajo torej le za svoje židovske voditelje in njih židovske sobrate. Bog dal, da bi se vedno bolj začelo med socijalnimi demokrati svetliti, da bi spoznali skoro svoje prave prijatelje ter se borili ne proti krščanstvu, ampak za krščanstvo, katero jedino more ozdraviti sedanje bolne socijalne razmere!

Politični ogled.

Deželnih zbori se snidejo, kot smo že poročali deloma v drugi polovici tekočega meseca, deloma pa pričetkom marca. Šest deželnih zborov je že sklicanih. Uradna »Wiener Zeitg.« prijavlja cesarsko pismo, s katerim se sklicuje gališki, gorenje-avstrijski, moravski in solnograški deželnih zbor na 20., dalmatinski na 22. in bukovinski na 25. t. m. Večinoma so bili vsi ti deželnih zborov preloženi s cesarsko naredbo z dne 17. decembra. O českem in ostalih deželnih zborih se trdi, da se snidejo prve dni meseca marca. Mej temi je najbrže tudi naš deželnih zbor. Le o avstrijskem deželnem zastopu trdijo, da se snide preje in da ga skliče vlada s posebnim odlokom.

Bodočnost Avstrije. Pod tem naslovom je češki poslanec dr. Kramar priobčil v nekem francoskem listu članek, v katerem govorí o potrebnih spremembah avstrijske ustave. Delokrog deželnih zborov se naj razširi. Državni zbor naj bi razpravljal le o družabnih in gospodarskih vprašanjih. Ker pa sedanj državni zbor ni za nobeno delo, naj se ustava spremeni z državnim prevratom. Mi Slovenci smo popolnoma zadovoljni, ako se razširi delokrog

deželnih zastopov, toda mora se nam postavno zagotoviti, da večine deželnih zborov ne bodo mogle zlorabljati svoje moči v škodo manjšin.

Najvišje sodišče. Pri najvišjem sodišču na Dunaju so se dogodile važne izpremembe. Dosedanji predsednik dr. Stremayr je šel v pokoj in na njegovo mesto je prišel dr. Habietinek, bivši minister v Hohenwartovem kabinetu, in na Habietinekovo mesto je prišel bivši finančni minister v Taafejevem ministerstvu dr. Steinbach. Stremayr je bil zagrizen Nemec, dr. Habietinek je češkega mišljenja, dr. Steinbach je sicer dunajski Nemec, a poštenega značaja in demokraškega naziranja.

Mladočeški poslanci so izdali do naroda svojega posebno izjavo, v kateri opravičujejo svojo politiko doma na Češkem in na Dunaju. Po njih prepričanju bi moral imeti na Češkem češki jezik, ker je jezik večine, pravico do prvenstva v javnem življenju. Toda češki narod ne zahteva predpravic, ampak le jednakopravnost z nemščino. Na Dunaju so stali mladočeški poslanci ob strani večine, ker je večina za razširjenje večje deželne samostalnosti in za izvedbo jednakopravnosti med narodi. Tudi za prihodnost uvidijo češki poslanci v obstoju te zvezne poroštvo, da se politične razmere ne razvijajo na račun načel večine in v škodo po njej zastopanih narodov.

Razmere na Slovaškem. Slovaki so na Ogrskem brezpravni, kakor ptice pod nebom. Ogri so jim vzeli vse, kar so mogli. Njihov jezik so iztirali iz srednjih šol, iz učiteljic, iz semenišč, novih šol jim ne dovolijo ustanavljati, čeprav jim je po zakonu dovoljeno. Iz pravosodja so popolnoma izključili slovaški jezik. Slovak brez tolmača ne more na sodišče. Ako Ogri kljubu temu pišejo, da Slovaki uživajo popolno svobodo, je to laž ali bodeče zasmehovanje. Kako svobodo uživajo pri volitvah, kjer morajo prelativati kri za svoje pravice, je znano. Umetno je, da se brani ogrska vlada zakona, ki bi jamčil za čistost volitev. Ako bi se volitve morale vršiti čisto pošteno in postavno, bi Ogrska v 24 urah izpremenila svoje obliče, kakor je reklo nek državnik.

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Raznosterosti). Gotovo se boste zavzeli g. urednik, ko vam dojde moj dopis, ter se nehote vprašali: Kje pa je že tisti Sv. Lovrenc, od katerega tako malo zvemo? Res je, da se malokdaj oglasimo in bi že nam marsikdo očital zimske spanje, a odslej se hočemo tudi mi

se svojim neukretnim vedenjem mnogo smeha povzročil; on je menih in še menda ni bil nikdar iz svoje celice med svet prišel; ko se na pr. prvi večer spat spravljamo, začne on po kabini skrbno iskat »zajca,« da bi lažje sezul svoje celo nove čevlje; ko ga ne najde, postane hud, pozvoni in pokliče kamarijera (strežnika); a ta se kratko odreže, rekoč: »So etwas führen wir an Bord nicht!« t. j. »Kaj takega (namreč zajca) nimamo na ladiji!« Na to seveda velik smeh pri okolustojecih! Po mnogem trudu se mu potem vendar le posreči eden čevelj sezuti, a druga ne more; zato se mu jaz ponudim, da mu vsakokrat pomagam pri tem opravilu, kadar mu sam ne bo kos; ali kaj smešno je bilo tudi gledati tega že priletatega (63 let) in precej debelega gospoda, kako je zvečer plezal v svojo postelj, ki je visela gor — v prvem nadstropji! Nabral in v svojem kovčegu shranil si je pozneje v Afriki tudi mnogo sladkega sadja na pr. pomeranč, banan itd., kar pa mu je seveda vse poprej segnilo, preden smo se vrnili domov; zares sitno in smešno je, če je človek tako neizkušen in neroden, potem pa še na vrh svojeglaven! (Dalje prihodnjič.)

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

Marija Antoaneta ni zabila revnega dekletca; čestokrat je prihajala med letom ne-nadoma v samostan, skrbno povpraševala, kako se obnaša in kako napreduje Marjetica. Tudi za njene součenke se je zanimala, ter vsakokrat pripravila vsem gojenkam kakovo veselje, jim priskrbela kakov praznik ali zapustila prijazen spomin svoje naklonjenosti in milosti. Srečna Marjetica je smela povrh še vsako leto bivati več dni v bližini kraljice, ki jo je vzela k sebi na grad »Mal Trianon«, da se v svežem zraku okrepi rahlo zdravje nežnega dekletca. Marjetica je ljubila samostan ter ga imenovala često svoje drugo domovje; tudi je bila z otroško prisrčnostjo vdana svojim učiteljicam, sestrjam rodovnicam. Kljub temu se je veselila vselej nepopisljivo, kadar so se bližale počitnice. In kdo bi ji tudi zameril? Saj je vživala neskaljeno srečo, in srce je prekipevalo vyzvišenih občutkov, ako se je solnčila »majhna kraljica« vsaj kratek čas ob svitu velike kraljice.

Več let je minolo od onega dne, ko je prišla Marjetica v zavod; že se je bližalo šesto šolsko leto svojemu koncu, in to leto imelo se je končati s skušnjo in razdelitvijo častnih darov med najpridnejše gojenke. Vel-

kanske priprave vršile so se v samostanu, in z vso pridnostjo kitili in venčali so dvorano, kjer bodo prihodnje dni skušnja.

Četudi kraljica dosedaj nikoli ni došla k skušnjam, navdajala je redovnice vendar tajna slutnja, da se tokrat udeleži slovesne srečanosti. Sicer je prišla tolikrat nepričakovano, zakaj bi torej tokrat ne!

Otroci, učenke štele so s hrepnenjem ure do onega dne. Napočil je. Vsi so se zbrali v nakinčani dvorani, čakajoč na nekatere povabljenje goste. Naenkrat nastane živahn gibanje med prihajajočimi: »Kraljica se je pripeljala« reče nekdo poluglasno in vse se obrne radovedno in spošljivo proti vhodu. Vse je razburjeno, najbolj Marjetica. Tako močno ji bije srce, kakor bi hotelo počiti veselja in radosti. Deklica sluti, da pride vladarica pred vsem radi nje in sladka nada jo navdaja, da se bode mogla danes pri skušnji očitno vredna skazati svoje zaščitnice. Antoaneta sede med gledalce; ni marala odličnega mesta, njej določenega. Razdelitev častnih darov začenja pri najmanjih učenkah. Potem pride na vrsto razred, kojega je obiskovala Marjetica. Deklica stoji vsa razburjena, ne upa si skoraj dihati. Rada bi se ozrla v obliče ljubljene kraljice svoje, a predobro čuti, da gleda nje materno oko tja k njej, zato povesi oči . . .

vzdržati ter se tu pa tam oglasiti, da svet tudi o nas kaj zve. Pred kratkim obhajali smo v naši fari zlato poroko, katero sta dočakala Franc in Mica Ljubec, vžitkarja v Hlaponcih. Obhajala sta za njiju gotovo zeló slovesen in redek praznik v krogu svojih prijateljev, znancev in svojih pridnih otrok, katerih eden je krčmar, jeden mesar, hčerka pa dobra želarkinja. Manjkal je le sin mlinar, ki se je zgubil nekam med svet.

Nadalje mi je poročati, da je imelo tukajšno gospodarsko politično društvo dne 5. februarja svoj občni zbor, h kateremu je bil povabljen tudi naš mnogozaslužni ter v vsakem pogledu požrtvovalen in delaven deželní poslanec, rojak gosp. dr. Jurčela, da nam poroča o deželnozborskem zasedanju. Društveni predsednik, posestnik g. Petek, otvoril kmalu po večernicah ob mnogi udeležbi zborovanje, pozdravi in predstavi gosp. poslanca ter preide na dnevni red. Društveni odbor se je na predlog g. Koserja, poštarja, še enoglasno potrdil. Nato nastopi gosp. poslanec ter poroča v poljudni besedi najpopred o razvitku naše politike od l. 1848. ob nastopu našega presvit. vladarja in do leta 1861. ko se je razglasila ustava ter do leta 1866. ob ločitvi Ogrskega od Avstrije ter spotoma pojasnjuje, kaj nam je to ali drugo leto prineslo dobrega ali slabega osobito pa kmetskemu stanu. Pojasnil in tolmačil je našo državno in deželno upravo ter razpravljal, kake krivice se godé Slovanom, med njimi osobito nam Slovencem, ki smo vsled krivičnega volilnega reda v krični manjšini, da si niti mrvice ne moremo pridobiti, če nam tudi po postavi in pravici gre; tako da so naši poslanci res pravi mučeniki, bodisi v državnem ali deželnem zboru v boju za naše pravice. Saj nas je Slovanov vendar skoraj enkrat toliko kot naših nenasljivih nemških nasprotnikov in potem bi še hotel Nemec zvonec nositi in naš gospodar biti; mislim, to bo vsak še tako priprost človek razvidel, da to ne gre, samo nemški Mihel, (kterim prištevam tudi nemške poslance), noče razvideti, da je devetnajst milijonov Slovanov več kakor jednajst milijonov Nemcev. Nadalje razjasnil je gosp. poslanec, kakšne žalostne razmere vladajo v državnem in deželnem zboru, kjer zaženejo Nemci živinsko tuljenje, ako se drzne kak slovenski poslanec le slovensko besedico ziniti, ali kaj za slovenski narod zahtevati. Konečno prigovarjal je zbranim, naj bi si društvo naročilo razne časnike ter pripeljalo razna strokovna predavanja, kar po pravilih sme storiti. Ta predlog bil je z veseljem sprejet in takoj se je nabrala precejšnja svota, da bode mogoče naročiti nekaj najpotrebejših časnikov. — Po končanem

Zdaj . . . zdaj . . . imenujejo kot najboljo učenko zadnjega razreda njeni ime. Enkrat, dvakrat, sedemkrat, in tako naprej, pri vsakem predmetu mora stopiti naša Marjetica pred učenke, da vsprejme iz rok predsednikovih prvo častno darilce. Nje lice žari, ko nosi prekrasne knjige in druga častna znamenja k svojemu prostorčku, kjer je imela že cel kup dragocenostij. Zmaga njene pridnosti je bila sijajna, popolna. Niti jedno prvo darilce ni šlo mimo nje, v vsem in povsod bila je ona prva med svojimi vrstnicami. Vsak je gledal na njo, a nihče ji ni zavidal te sreče; z občudovanjem šepetal so navzoči o tako izredni pridnosti in nadarjenosti deklice, ki je stala liki ponižna golobica na svojem mestu. Slehen se je zanimal za njo, ki je bila tako očividno najodličnejša med odličnimi učenkami vsega zavoda, ki je bila tako čudovito podobna francoski kraljici, ter si pridobila srca vseh s svojim plemenitom, ponižnim, lepim in prikljivim vedenjem. Vsakdo jo je hvalil, vsak ji hotel biti postrežen. Celó njene vrstnice je niso zavidale, da, še iz vsega srca želete so ji današnjo slavo, saj so jo vse tako iskreno, tako prisrčno ljubile.

Marjetica ne vidi in ne sliši ničesar, kar se godi krog nje. V rajski radosti ji blišči oko, ki je nekako strahoma iskalo le

poročilu zahvalil se je v imenu zbranih g. Koser gosp. poslanca na njegovem trudu ter mu zaklical krepki živijo! k čemur so se tudi zbrani z navdušenjem odzvali, kojega je gosp. poslanec tudi popolnoma zaslužil, kajti njegovo poročilo je bilo jako jednato, stvarno in poljudno, da ga je moral vsak umeti. Boditi mu zato izrečena še enkratna srčna zahvala!

G. predsednik spomni se še tudi presvit. vladarja, kojemu zakliče z navzočimi trikratni krepki živijo! istotako tudi našemu mnogozaslužnemu g. kanoniku, predsed. namestniku, ki se radi bolehavnosti niso mogli zborovanja udeležiti, žeče jih skorajšno okrevanje. Po zborovanju bila je prosta zabava v gostilni gosp. Koséra.

Opozoriti mi je še, da so nam volitve v ptujski okrajni zastop pred durmi, pri katerih naj nobeden ne izostane, kajti od naših nasprotnikov bo prišel vsak, ter stojmo kakor jeden mož za sveto narodno stvar, da nam ne bodo Nemci sklede držali, iz katere naj zajemamo. Vsakemu bodi sveta dolžnost, da pride, kajti izid volitve odvisen je lahko za par glasov, in le sami si bodo kriji, ako zmagajo Nemci in nam bodo potem oni kruh rezali, katerega bi si lahko sami. Dobro si pa tudi zapomnimo vse tiste ptujske trgovce, ki marajo le naš slovenski denar, drugače so pa naši največji sovražniki in nasprotniki, izogibljimo se jih pridno ter si ne redimo gada na svojih prsih. Le čvrsto in pogumno torej na branik za sveto našo stvar, ker ljut bo boj!

Gornja Radgona. (Zborovanje.) Sedaj je predpustni čas, in v tem času je že taka navada, da naša društva prirejajo veselice in zabavne večere. Tudi mi se nismo izneverili letos tej stari društveni navadi in pravici, priredili smo tudi svojim udom predzadnjo nedeljo občni zbor in že njim zvezali zabavni večer. Na zborovanju, kakor veste, gospod urednik, se pač ne dogodi ravno kaj posebno zanimivega. Cela reč gre po starem vsporedu, in tudi mi smo se držali starega reda, kajti v društvu je potreben. Predsednik je pozdravil došle goste ter dal potem besedo blagajniku, tajniku in knjižničarju, da so poročali o društvenem stanju. Vsa poročila so se vsprejela z zadovoljstvom, posebno še poročilo knjižničarja, ki nam je vedel povedati, da se knjige čitajo tako marljivo, da trpijo vsled mnogoštevilnega listanja celo svojo prvotno lepo obliko. Na to se je volil novi odbor, ki pa se še ni sestavil. Kadar se to zgodi, Vam bodo poročali.

Po zborovanju se je začela zabava, ah, vesela, fletna zabava. Z neumornostjo so nastopali naši vrlji domači tamburaši. Obču-

jedno, kraljico francosko. Srce se ji širi v nepopisni razburjenosti, po slehernih žilicah pretaka se ji kri urneje in urneje, čelo ji ždi prevelike, nepričakovane sreče; zmanjšljivost sprejela je danes častno prvenstvo, danes bila je v popolnem pomenu besed »majhna kraljica.«

Marija Antoaneta poda se v najlepšo sobo samostansko; varovanka njeni stoji pred njo ter poveša oči v čednostni sramežljivosti k tlon. Molče, z očividnim dopadenjem gleda kraljica mladenko.

«Otrok moj,» spregovori kmalu, «visoko je moje spoštovanje do tvojih učiteljic redovnic, dobro mi je znana nih zvestoba v izpolnjevanju dolžnosti; ne morem torej dvomiti, da jih je nagibalo kaj drugačega nego tvoje osebne zasluge in tvoja pridnost, ko so ti pripravili današnji dan. Resnično, danes si se kazala vredno svojega imena ter mi pripravila veliko radost. Prosi danes za katerokoli milost. Tudi jaz želim oveseliti tvoje srce!»

«O, moja kraljica,» odgovori Marjetica iz globine svojih občutkov ter privzdigne svoji lepi, svitli očesici, «kakor obdaja čista voda ribice in pomladni zrak ptičice, tako obdajejo mene dobrote in milosti Vašega Veliča. Z božjo pomočjo posrečilo se mi je danes dokazati, da jih nisem nevredna; kakovo željo

dovali smo njih ugajeno, lahko in igranje. Pevci pa so nas vnemali s krasnim petjem. Domačim pevcem prihiteli so na pomoč gospodje vseučiliščniki iz Gradca, za kojo prijaznost se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo ter jih prosimo, da še nam v prihodnje ne odrečejo svojih izvezbanih glasov. Gledališčna igra »Bob iz Kranja« nas je jako kratkočasila. Janko, Matijček, Lojzek, Miceka in Katika, vsi so imeli svoje uloge popolnoma v oblasti. Njih narodna noša pristojala jim je prav dobro ter le povečevala zanimivost igre. Šaljivi zbor »Nos« je bil res šaljiv, smeiali smo se vsi iz dna srca. Veselost nas tudi ni minila, ko smo gledali »Stotnika in njegovo slugo« na odru. Ako seštejemo vse skupaj, reči moramo, da se je naša veselica na predzadnjo nedeljo prav dobro obnesla. Upamo, da nismo samo domačini že njo zadovoljni, ampak da so tudi naši gostje odišli z zadovoljnimi srcem od nas. Obiskali so nas pa naši bratje iz Ogrskega in Prekmurskega ter rodoljubi iz naših sosednih župnij, posebno pa Negovčani. Da bi prišli drugokrat k enakim zabavam vsi sedanji udeleženci in že njim še mnogo novih, to je naša sklepčna želja. Naj raste med nami narodna zavednost!

Iz kozjanskega okraja. Pogubni nauki socijalne demokracije so v našem okraju že marsikomu razvneli možgane. Te razgrete glavice se skušajo tu in tam organizovati, da bi tem potem vzlezle v različne zastope in dospele do javnega upliva. V podsreškem trgu se jim je pri zadnjih državnozborskih volitvah deloma to posrečilo; v peti skupini so dobili nekaj volilnih mož, ki so postali v Brežicah garda znanega Ropasa. Pijani te zmage lotili so se letos že trške občine ter nameravajo trg z okolico zbasati v mokraško malho. Na vse kriplje deluje nek možak, ki bi naj županoval v zlati mokraški dobi. Upamo, da se zavednim in uplivnim morem še o pravem času odprije oči, da bodo prečili to za trg in okolico nelepo in pogubnosno mokraško gonjo. Dosedanji župan, g. Levstik, že 27 let vodi srenjske posle, poštenjak je od glave do pet, povsod se je kazal moža, kadar se je šlo za koristi občine, zato ni najmanjšega vzroka, spremeniti župana. Posebno pa ne kaže in ni svetovati, krčmarja voliti županom, kjer ni te potrebe. Na Tirolskem se kaj takega ne zgodi nikdar. Marsikateri župan-krčmar zlorablja svoj posel in ima na vesti tega ali onega kmeta, kateremu je zapel — boben. Poznal sem župana, od katerega so se odborniki od sej vračali kot »inženirji« na dom in merili ceste. Pri dotičnem županu-krčmarju nisi z

bi še mogla imeti sedaj? Najvišje, po kojem sem hrepenela, doživel sem danes; le en pogled zadovoljnosti, le jedna besedica priznanja iz ust presvit. moje kraljice, mi je dražje od najdragocenejšega darila, več nego vsa vsprejeta odlikovanja, da več nego vsi zakladi zemlje!»

Ta hvaležnost otroškega srca, kojo je mladenka izrazila s toliko dostojnostjo in gorečnostjo, ki je bil pojav največjega čescenja in neprisiljene vdanosti, a tudi ponižnostne podložnosti in skromnosti, je presunil srce kraljice, katera je bila sicer vajena od mladih nog, da se ji je klanjalo vse, kar jo je obdajalo, a prav zato je le redkokedaj našlo tako govorjenje odmev v njenem srcu kakor danes.

«Lej jo majhno mačico!» reče smehljaje se ter nadaljuje zopet resno:

«Marjetica, vzvišeno tvoje mišljenje te bolj diči nego vsa sprejeta odlikovanja; ono mi je jasen dokaz, da si bila resnično vredna današnjega dneva. Pa vendar! Ali ne goji tvoje srce nikake želje, katero ti izpolnim srčno rada, da imaš trajen spomin sedanje srečne ure? Premisljuj in govorib brez strahu, dete moje! Vsak dan se ti ne nudi priložnost, da si sprosiš vresničenje kake skrivne srčne želje pri kraljici.»

Marjetica se bojuje sama s seboj. »Da,

lahka opravil nobenega posla, ako nisi prej dal za pijačo. Torej volilci, pozor, ohranite Podrsedi čast in zavest, da ji bo še na dalje županoval veren, slovensk mož, a ne socijalni demokrat!

H koncu še tale dober nasvet: Vi zvesto hranite v svojem trgu »prangerja«. Odkar si je ogledoval pred nekaterimi leti Št. Peter, pa prišel pri tem ponočevanju ob glavo, enako vašim demokratom, je le-ta brez vsega posla. Kaj ko bi srenjski birič tu in tam priklenil nanj kakega mokrača, ki razširja krog in krog demokraške nauke in deluje za demokraško občino? Morebiti bi se mu shladila prevroča glavica, pa bi iz nje sputhele mokraške budalosti? Potem bi srenja imela mir in poštenjaki bi zopet kaj veljali.

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

(Proč od Gradca!) Graška »Tagespošta« se jezi, da Slovenci kličejo »Proč od Gradca!« ter zahtevajo samoupravo za Spodnji Štajtar, ker deželní zbor in vsa osrednja uprava v Gradcu skrbi le za blagor Nemcev, na Slovence pa prerada pozabljiva. Posmehuje se nam, da je to že staro geslo Slovencev, da se je že na slavnoznanih taborih slišal ta klic, da torej sedanjim slovenskim politikom ni trebalo mnogo misliti, ko so izdali omenjeno geslo. Na to odgovarjam, da si sedanjí slovenski voditelji niti ne domislijujejo, da bi oni iznašli klic »Proč od Gradca!« Ta klic je res star, kajti stari so tudi vzroki, ki nas silijo, da se potegujemo za ločitev od Gradca in za samoupravni Slovenski Štajtar. Toda tudi to lahko povemo, da nam sedaj ni treba več prirejati taborjev, da bi še le na njih navduševali naše ljudstvo za ločitev od Gradca, ampak sedaj naš narod že tako dobro razumeva naš spodnještajarski program, da bi se čudilo in postalo nevoljno, ako bi njegovi deželní poslanci na volilskih shodih se ognili važne točke narodnega programa: »Proč od Gradca!« Na ta način si naj blagovoli tolmačiti nemška liberaluhinja Tagespošta tudi zadnji shod v Rogaški Slatini!

(Slovenci se prezirajo.) Letos so za Štajarsko zopet samo nemški listi določeni, da se v njih objavljo vknjiženja v trgovinski register in sploh vsa uradna poročila. Na Kranjskem je vsaj jeden slovenski list v to določen, na Štajarskem, kjer nas ni nič manj Slovencev, pa nobeden. Slovenske tvrdke, slovenske stranke morajo plačevati inseratne

Veličanstvo,« reče po kratkem molku polčasno in v zadregi, »imam željo, tiho iskreno željo, kojo nosim že več let globoko v dnu srca skrito. A želja je velika, toli . . . toli drzna, toli . . . oh, saj nimam poguma, da bi jo spregovorila! Ta želja se mi pač nikoli izpolnila ne bode!«

»Nikoli?« vpraša Marija Antoaneta počasi in pomislekom.

Ali so zahteve tvoje tako velike, tako visoke, da bi jih niti sama kraljica spolniti ne mogla?«

»Oh, ne Veličanstvo, moja želja je sama na sebi prav priprosta in naravna. Le pregloboki prepad, ki loči beraško siroto od kraljice, ta je, ki stori željo mojo nedosegljivo.«

Vsa iznenadena pogleda kraljica Marjetico tako resnobno, tako presunljivo, kakor bi ji hotela pogledati in čitati v dnu srca. Kaj neki želi Marjetica tako iskreno?

»Govori!« veli Marija Antoaneta, »jaz tako hočem!« (Dalje prih.)

Smešničar.

Počakajte vendar. Učitelj pograja učenca, da je tako črn in umazan.

Deček pa odgovori na kratko: »Ej, saj se danes ni nedelja!«

stroške, a niti one niti njih znanci nimajo od tega nobenega dobička. Kajti kdo bere med nami dandanes še nemške časnike? Slovence nas povsod prezirajo!

(Imenovanje.) Davčni nadzorniki gg: H. Kittag, R. Jordan in dr. V. Kreft so imenovani za višje davčne nadzornike v okrožju finančnega vodstva v Ljubljani. — Okrajni sodnik dr. Adolf Roschanz v Podkloštru je imenovan držav. pravdnika namestnikom v Mariboru. Mož je nemškega mišljenja.

(Izum slovenskega ključavnica.) Slovenski listi poročajo: Na Ljubnem v Savinjski dolini biva kakor ključavnica Slovenec iz Kamnika z imenom Gregor Jerman, ki je po 40letnem premišljevanju in delu izumil stroj, kateri se suče brez pomoči para, vode ali ognja, ampak le na podlagi teže na čuden način sukajočih se krogel. Žal, da je mož v svoji ravnodušnosti bil neprevoden in razkazoval iznajdbo drugim osebam, katere so, uporabivši njegov načrt, strastno se dela pripajele in sedaj na to delajo, da izkorisčajo dolgoletno delo izumitelja. Izumitelj, ki je brez sredstev, si seveda ne more pomagati, in tako bode njegov trud le drugim v korist.

(Brat in dve sestri v enem tednu umrli!) V Leitersbergu je umrl dne 5. februarja posestnik Franc Purgaj, večkratni nasprotni kandidat za deželní zbor štajarski, ki pa nikdar ni prodrl. Stregli ste mu sestri Zalika Neubauer, posestnikova žena v Selnicu ob Dravi in vdova Marija Ledinek, veleposestnica v Jarenini. Obe ste našli bolezen od brata in obe zadnjo nedeljo umrli. Marija Ledinek je bila obče spoštovana gospodinja v Jarenini. Bila je zares krščanska žena, dobra mati in ljubeznjiva mačeha dvojnim otrokom. Vsakomur je rada pomagala, vsakega gostoljubno vsprejela, zato je žalost za to vrlo gospodinjo obča v Jarenini. Mati teh treh pokojnih, ki vsi počivajo v rodbinski rakvi na mariborskem pokopališču, pa še živi in šteje 88 let. Naj v miru počivajo!

(Hans Kordon) ni več urednik »Mariborčanke«, ker ga je imetnik lista g. Kralik odpustil. »Mariborčanka« je pod Kordonovim uredništvom strastno napadala naše somišljene ter videla na njih vse različne pogreške, naj so jih bili krivi ali ne. Mi bi se lahko kakor že neštevilnokrat tudi sedaj ravnali po reku: »Klin s klinom!« Toda mi smo pošten list in tega ne storimo. Nas vodi načelo, da je zasebnosti treba zakrivati s plaščem krščanske ljubezni.

(Iz Vidma) V ponedeljek 6. t. m. spremljili smo k zadnjemu počitku starosto učiteljev v brežiškem okraju, gosp. vodjo Blaža Tramšeka. Kako priljubljen je bil rajnik, pričala je dolga vrsta žaluočih. Spremljalo je krščanskega moža, vzor učitelja, 8 č. gg. duhovnikov ter 54 gg. učiteljev; tudi krščanska šola izkazala mu je zadnjo čast. Mož, ki je nad 50 let vzgojeval mladino v edino pravem versko-nravnem duhu, je bil vreden izbranega spremstva. R. I. P.!

(Iz Dobove pri Brežicah) vposlale so občine prošnjo, naj se ustanovi za župnijo samostalna pošta. Dandanes, ko imajo najbolj oddaljeni planinski kraji že svojo pošto, je zares škandal, da je naš okraj tako slabo oskrbljen, da šest župnij v okraju nima lastne pošte in sicer: Zdole, Sromlje, Pišece, Artiče, Kapele in Dobova. Sosedje, zdramite se, ter zahtevajte svoje pravice!

(V Rajhenburgu) imamo vendar enkrat slovensko-nemški občinski pečat. Tako bi moralno povsod biti.

(Iz Brežic.) Tarnjamo in tožimo, da naše ljudstvo posebno ob času raznih volitev preklaverno postopa. To je istina. Ni pa že skrajni čas, da se tudi pri nas ustanovi kravovo potrebno slov.-politično društvo, ki bi naj prebudilo in oživilo zaspance?! Možje, na delo, sicer bomo zaspali!

(Malomarnost.) Iz brežiškega okraja nam pišejo: Nedavno smo tožili, da nam razne oblasti pošiljajo najraje le nemške dopise, a kaj pa naj rečemo k temu, ako celo nekateri uradi, ki bi morali biti vzor

uradovanja, skoraj izključno le nemški uradujejo? Ali bomo morali v lastno skledo bljuvati?

(Ponesrečil) se je Janez Zagajšek, občinski sluha v Starem trgu pod Pilštanjem. Izbijal je minuli teden smodnik, ki je bil že delj časa v možnarju. Smodnik se vsled krešanja užge ter mu odnese kazalec leve roke, pa tudi po licu je bil posmojen. Pri smodniku je treba opreznosti.

(Strašen vihar) je zopet razsajal v noči od 12. do 13. februarja po kozjanskem okraju. Posebno veliko škode je napravil v okraju Sv. Vida na Planini in Zagorju.

(Slomšekove razglednice.) Vstrajno delavna ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Mariboru je izdala v naši tiskarni okusno sestavljenje in izdelane razglednice s sliko Slomšekovo in Slomšekove rojstne hiše na Slomu. Ker je seveda čisti dobiček namenjen naši prekoristni družbi, vabimo rođaljube, da pridno segajo po Slomšekovih razglednicah! Komad stane 5 kr.

(Mila zima) vlada v okrožju pri Kopravnici. Koj v začetku svečana smo že našli cvetoč dren, vijolice, jagode in več vrst cvetlic. Snega pa še nismo imeli letos skoro prav nič.

(Neverjetno, pa resnično.) Župan v Merčnisi ima samonemške živinske potne liste. To je smešno! Omenjeni posilinemški župan tudi trdi, da volitev, za kojo je vložen ugovor, ne sme biti ovržena, da bo za to že on skrbel. Škoda za skrb, kajti §§ 16 in 17 obč. volilnega reda bosta bolj močna ter nam oskrbelja, da se volitev ovrže. Prihodnjič bomo še nekaj govorili o nekem Robeku, ki rad ljubkuje z blaženo nemščino.

(Narodne volilce) občine Krčevine pri Ptaju opozarjamo, da pri prihodnji občinski volitvi pridejo vsi na volišče. Sramota bi bila, ako bi v popolnoma slovenski Krčevini vladali brezverni liberalni nemškutarji. Zavedni posestniki, delajte, agitujte na vso moč, da prihodnjič zmagamo. Gre se za vero očetov, za besedo materino, za dobro pametno gospodarstvo, torej ne strašite se truda! Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

(Poverjeniki Mohorjeve družbe), delajte neumorno! Zadnji čas je pristopiti družbi. Delajmo vsi, da bo število Mohorjanov v lavantinski škofiji letos še večje nego lani! Prihodnjič prinesemo statistični pregled vseh župnij naše škofije, iz katerega bo razvidno, kako je družba razširjena po posameznih župnijah. Zajedno bomo potrivali povsod, kjer je še napredek mogoč.

(Dvojna mera.) Iz Celja nam pišejo: Nek celjski delavec je hotel na pustni dan počastiti pusta, ter hodil našemljen po mestu. Policija ga je zaprla. Ravno tako zabavo pa si je privoščila neka dobrozdana celjska gospa ter hodila s svojimi pustnonašemljenimi otroci po mestnih ulicah. Te slednje pustne norce pa policija seveda ni zaprla. Heil und Sieg!

(Bela žena.) Dne 12. t. m. izročili smo materi zemlji truplo prerano umrlega g. Rudolfa Hergoutha, učitelja pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah. Bil je to hud udarec za njegove skrbne stariše, kakor tudi za šolo, ki je zgubila ž njim nadepolnega narodnega in marljivega učitelja, vnetega za svoj vzvišeni poklic in za blagor in izobrazbo njemu izročene mladine. Po kratki bolezni pokosila je nemila smrt mladega še le 21 letnega tovariša, ki je začel komaj delovati in se razcvitati. Kako priljubljen je bil, pokazal je njegov pogreb; nad 20 učiteljev, 4 častiti gosp. duhovniki in velika množica ljudstva, kakor tudi vsa šentjakobska šolska mladina spremili so pokojnega k zadnjemu počitku. Ko so položili truplo rajnega tovariša v zemljo, zapeli so pevci žalostinko in mi smo se z žalostnim srcem poslovili od gomile, ki krije zdaj mladega tovariša. Spavaj mirno predragi tovariš, v zemlji domači, duša tvoja naj pa uživa večno veselje nad zvezdami!

(Slovenci, pazite!) Volitve v okrajne zastope se bližajo. Nemška spodnještajarska stranka agituje že v vseh okrajih sicer tih

in previdno, a vendar vstajno in načrtoma. Opozljamo Slovence, da se začnejo tudi sami pripravljati na volitve, sicer bo prepozno. V marsikaterih okrajih je velika nevarnost, da pridejo okrajni zastopi zopet v tuje roke. Slovenci pazite, delajte, agitujte!

(Na Slatinini) je imelo zadnjo nedeljo tamošnje politično društvo zborovanje, na katerem je govoril tudi deželnji poslanec dr. Jurtela. Mnogoštevilni poslušalci so z navdušenjem odobravali poslančev govor, posebno ko je izrekel naše spodnještajarsko geslo: »Proč od Gradca!«

(Sv. Pavel pri Preboldnu.) Od 1—8. febr. smo obhajali v naši novi cerkvi sv. misijon. Vodili so ga č. gg. Alojz Pogorelc, Franc Witek in Jožef Ferjančič, nekaj časa pa preč. g. superior Janez Macur. Ljudje so se ga v obilnem številu udeleževali. V celem času je bilo okoli 3600 obhajanih. Cerkev je bila vedno polna, posebno veliko ljudi pa je bilo navzočih pri sklepu sv. misijona. Sad sv. misijona se je prav lepo pokazal. Bog daj, da bi ostal. Bog povrni č. gg. lazarištom, ki so se toliko trudili, pa tudi č. gg. očetom kapucinom in sosednim duhovnikom, ki so pomagali spovedovati.

(Velika nesreča.) Danes se je zgodila predpoldne velika nesreča v Marjini ulici v Mariboru. Tamkaj zida stavbar Glaser novo poslopje. Stavbeni oder se je porušil ter usmrtil dva zidarja.

(Pogoreli so.) Upravno sodišče na Dunaju je v sredo dne 15. febr. razpravljalo o pritožbi slovenjegaških Nemcev proti odloku ministerstva, ki je njih pritožbo proti dvojezični ljudski šoli odklonilo. Upravno sodišče je pritožbo slovenjegaških Nemcev zavrnilo, rekoč, da se s tem, ako se na ondotni šoli poučuje v 1. in 2. razredu v obeh deželnih jezikih, v 3. in 4. razredu pa samo v nemškem, Nemcem ne kršijo njih pravice z ozirom na § 19., ker se noben nemški otrok ne sili učiti se v tujem mu jeziku.

Iz drugih krajev.

(Opat Doppelhammer) večletni drž. poslanec je umrl v Lincu dne 9. februarija star 76 let.

(Otroci norijo.) V neki župniji sekovske škofije so priredili otroci drugega razreda ljudske šole v ondotni gostilni otroški plesni večer. Vstopnila je znašala 5 kr. za dečke in 2 kr. za deklice. Veselo so se zabavali, smeiali in plesali brez vsakega nadzorstva... Da jim je »bal« dopadel, dokazuje, ker so 5. febr. nameravali prirediti zopet enega. Le odločno postopanje dušnega pastirja je preprečilo njih nakano. Kaj bo iz takih otrok?

(Kako daleč skoči zajec.) Znano je, da spada zajec med izvrstne dirkalce, da pa je tudi izborn skakalec, o tem nam manjka verjetnih podatkov. Pred kratkim se je vendar nudila nekaterim lovcom in nekemu vrtnarju priložnost, preračunuti daljavo zajevega skoka. Zajec si je ogledoval vrtnarjevo rastlinstvo ter poskušal njega dobroto. Toda nesreča nikdar ne spi. Zasači ga vrtnar z nekaterimi lovci. Pred zajcem je stala rastlinska kočica, za zajcem pa puške lovcev. Zajec je moral voliti ali hoče biti ustreljen ali pa skočiti čez kočico ter odnesti neskvarjeno dlako. Volil je zadnje. Pravilno se je postavil k skoku, preračunil daljavo ter skočil čez rastlinsko kočico, ki je bila nič manj nego 5 m. 38 cm. široka. Tako daleč torej skoči zajec.

(Francoski poslanik v Carigradu) je postal dobroznani politik Constans. On je odločnega značaja in zavzet za francoske težnje. Vsled tega ga hudo napadajo nemški listi, kajti Nemčija ne želi ničesar nujnejše, nego pridobiti si v turškem cesarstvu velik upliv. Prvo delo francoskega poslanika v Carigradu je bilo, da je oporekal nakani turške vlade, ki je nameravala prodati luko Majdarpasa Nemčiji. Mi bi že zeleni Avstriji jednakodiočnega in za avstrijske koristi navdušenega poslanika v Carigradu. Toda pri nas se vse premalo gleda na zunanj politiko.

(Kmečke zadruge v Švici.) V Švici je blizu 200 kmečkih zadrug; krog 100 jih je v zvezi s konsumno prodajalnico. Izvrstno so se vse izkazale. Švicarske kmečke zadruge imajo svojo gospodarsko zvezo. Ta je ustanovila lani kmečko pisarno v Brnu, ki je začela poslovati dné 1. julija. Ta pisarna se bo pečala s temi-le stvarmi: 1. Izdelala bo načrt za švicarsko kmetijsko štatistiko. 2. Proučevala bo gospodarske nasledke trgovskih pogodb. 3. Preskrbovala bo vojaštvo z domačimi kmetijskimi pridelki. 4. Proučevala bo vprašanje, kako bi se zmanjšali, oziroma odstranili na zemljišča vknjiženi dolgovi. 5. Pazila bo na vspehe zakonov o živinski kugi in nasvetovala primerne izpremembe. 6. Pečala se bo s poselskim vprašanjem. Sploh bo skrbela pisarna za to, da bodo kmetje lahko bolje zastopali svoje zadeve, nego so jih dozdaj. Država je dala za ustanovitev te pisarne 18.000 frankov. Ko bi se tudi pri nas našli ljudje, ki bi izprevideli, da po ti poti, na kateri sedaj hodi kmečki stan, ni drugega, nego gotov pogin! Skrajni čas je, da se pri nas čim najbolj razširi zadružno življenje, ker le tako bo mogoče, da tudi mi pridemo brez uradniških sitnosti po samostojni slobodni poti do takih, tako potrebnih kmečkih pisaren.

Društvene zadeve.

(Slovensko pevsko društvo) s sedežem v Ptiju izvolilo si je za l. 1899 sedeči odbor; predsednik dr. B. Stuhec, podpredsednik dr. T. Horvat, blagajnik J. Sedlaček, arhivar H. Družovič, tajnik Mir. Lorber, odborniki Fran Podobnik, Fran Kosi, Josip Irgolič, Silvester Šentjurc, namestniki Fran Treven, Anton Cvahte, računska preglednika Ferdo Skuhala, Fran Golob.

(Shod v Jurkloštru.) Kršč. soc. polit. društvo »Naprej« v Celju sklicuje v nedeljo dne 19. t. m. ob 2. uri popol. javni shod v gostilni župana Andr. Smida v Jurkloštru! Slovenski kmetovalci, udeležite se!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Slov. Gradec in okolico ima v nedeljo 19. t. m. ob 3. uri popoludne zborovanje v Podgorji v hiši gosp. Ivana Rogine. Prijatelji, pridite! Vabi odbor.

(Maškarada) celjskega Sokola dne 12. februarja bila je dobro obiskana. Četvorko plesalo je 42 večinoma maskiranih parov. Maski bile so v najrazličnejših kostumih, le slovanskih se je malo videlo. Edine globne čepice, koje so dobivali nemaskovani udeleženci, dajale so celi maškaradi v nekaj slovansko lice. Plesalo se je prav pridno do poznega jutra. Sploh je maskarada dobro uspela. Na zdar!

(Novo društvo.) Ker je vlada razpustila nemško-nacionalno kmečko zvezo barona Rokitanskyga zaradi različnih nerdenosti, ustanovila je katoliška stranka sedaj novo katoliško-konservativno kmetsko zvezo za Srednje in Gorenje Štajarsko s sedežem v Gradcu. Pravila so že potrjena. Ako je ustanovitev znamenje, da se hočejo štajarski nemški katoliki odslej živahneje gibati in agitovati za svoja načela, z veseljem pozdavljamo novo društvo.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani so poslali: Č. g. Jakob Menhart, mestni kapelan ptujski, »iz raznih malenkostij« 1 gld.

(Vinorejsko društvo) pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je imelo 5. februarija 1899 svojo glavno skupščino z običajnim vsporedom. Poprejšni odbor se potrdi. Gotovega premoženja ima društvo 155 gld. Udob je 56, 7 novih. Rigolane zemlje za nasad ima društvo nad 22 a; okoli dve tretjini je vže nasajene z ameriško trto. Tudi za zabavo je skrbelo društvo, katera se je vršila v prostorih g. Josipa Selaka. Priredil je odbor dve igri in srečolov. Kot igralci so vsi svoje uloge prav dobro rešili; vendar, odlikoval se je pa doktor Ivan Značajnik in Janko Grabič. Te dve ulogi izvršil je g. J. Tušak od Sv. Antona, ki nam je pomagal kot gost.

Smo mu prav hvaležni. Zbral se je lepo število gostov. Prišli so od Sv. Antona, Sv. Jurija, Sv. Ane, Sv. Lenarta, Sv. Trojice in iz Ščavnice. Naši vrli domačini so tudi bili v obilici navzoči. Prav slaba je bila pot, pa niso se vstrašili! Kličemo jim: hvala lepa! Hvaležno tudi opomnimo, da je slavna okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu našemu društvu podelila 150 gld. v podporo. Prav iskrena zahvala!

Odbor.

(V Čadramu) bo g. J. Bele 17. t. m. za društvenike »Sloge« in druge poslušalce zopet razlagal umno kmetovanje v tamošnjih šolskih prostorih.

(Iz Brežic.) Koncert prirejen v čitalnici po bos.-hercegovaškem polku se je izbornno posrečil.

(Nova zadruga.) V Št. Jurju ob južni železnici vršilo se je 12. febr. ustanovno zborovanje kmetijske zadruge za Št. Jurij ob juž. žel. in okolico ob nepričakovano obilni vdeležbi. Jednoglasno so bili voljeni v zadružino predstojništvo gg.: Franc Pišanec, predsednik; Jakob Mastnak, podpredsednik; Fr. Gerzina, blagajnik; Anton Brglez, tajnik; Valentin Mikuš, Hugo vitez Berks, Mihael Guzej, odborniki; nadzorništvo: ces. svetnik dr. Gustav Ipavč, Franc Bohak, Ant. Kolarič, Jakob Žeglar, Mihael Ratajc. O potrebi in o delovanju kmetijskih zadrug govorila sta temeljito gg. J. Kržišnik in J. Kač.

(Za dijaško kuhišo) v Mariboru je darovala neimenovana dobrotnica 400 K., g. F. Misija je nabral na gostiji Alojzija Žitka in Frančiške Filipičeve 14 K., č. g. Weixl na gostiji pri Puconji v Stročji vasi 10 K.

Gospodarske stvari.

Kmetske zadruge.

(Iz Žalca.)

Zadnjebart sem razlagal pomen § 2 zadržnih pravil, danes pa bomo slišali, kaj pomenijo naslednji paragrafi. § 3. zadržnih pravil se glasi: »Ud zadruge postane lahko vsak, kdor se more v to s pogodbo pravovoljno zavezati in ima svoje bivališče ali pa posestvo v okraju zadruge.« Ud zadruge more torej postati vsak človek, naj si bode možki ali ženska, star ali mlad, samo da je samostojen, to se reče, da ni pod varuštvom ali pod kuratelom, da more sam po svoji volji napraviti in podpisati pogodbo ali pristopnico. Iz tega paragrafa se pač prav lahko razvidi, da so zadruge za občni blagor ustanovljene, kajti vsi ljudje brez razločka stanu morejo biti udje zadruge in to pa zato, ker le takrat, ko bodejo vsi kmetovalci in prijatelji kmetijstva, združeni v eno celoto, v eno družino, takrat bodejo lahko delovali v prid in blagor kmetijstvu.

Kaj pa je potreba, da postane kdo ud zadruge? To nam pa pove § 4. zadržnih pravil, kateri se glasi: »Da postane kdo ud te zadruge, je potreba: 1) od pristopivšega nepogojno podpisana izjava k pristopu in 2) sklep odbora, da se dotičnik vsprejme kot ud. Ako odbor vsprejem odkloni, sme ugovarjati na glavno skupščino, katera o njegovem vsprejemu konečno odloči.«

Toraj dveh reči je potreba, ako hoče kdo postati ud zadrugi, zato prosi in podpiše izjavo, in 2. da odbor zadruge dotičnega vsprejme. Kako izjavo pa mora dotičnik podpisati, kdor hoče ud zadruge postati? Taka izjava je popolnoma priprosta in se tako-le glasi: »Izjava. Podpisani N. N. kmet v N. prosi v smislu § 4. zadržnih pravil, da se vsprejme kot zadružni ud v kmetijsko zadrugo v N.« z 1. deležem po 12 kron, skupaj 12 kron, in se nepogojno zaveže za slučaj vsprejema, da se vsem določbam zadržnih pravil podvrže. V N. dne 16. febr. 1899.« Tako izjavo mora vsak podpisati, kdor hoče ud zadruge postati in sicer ne-

pogojno, to se pravi, ne sme zato, da se vsprejme kot ud zadruge, zahtevati prav nobenih posebnih pogojev ali predpravic, n. pr. da bi kdo rekel: »pristopim kot ud zadruge, pa le pod tem pogojem, da budem jaz svojo pšenico vselaj najprični in najboljše prodal.« Ker pa zadruga ne sme nikomur deliti kakih predpravic, radi tega mora vsak podpisati izjavo k pristopu nepogojno.

Podpisano izjavo vsprejme odbor zadruge in ako sklene, da se dotičnik kot ud vsprejme, vročiti mu mora sledečo vstopnico: »Vstopnica.« Gospod N. N., kmet v N. je na podlagi izjave z dne 16. febr. 1899, po odborovem sklepu z dne 20. febr. 1899, vsprejet kot ud »kmetijske zadruge v N.« Vplačal je vstopnine 4 K. V. dne 20. febr. 1899.« To vstopnico podpišeta načelnik in tajnik ter vročila novemu udu. Ako je dotičnik tudi svoj delež obenem plačal, tedaj se zgotovi tudi zadružna knjižica in z vstopnico vred vroči novemu udu. Če bi pa morda odbor zadruge katerega prošnika ne vsprejel, sme ta vložili pritožbo na glavno skupščino, katera potem o tem konečno razsodi. Iz tega paragrafa je razvidno, da je prav lahko postati ud zadruge, da ni pri tem prav nobenih sitnosti, ampak da se je le potreba oglasiti pri odboru zadruge, kjer se dobi že tiskana izjava. Tako izjavo dotični podpiše, plača vstopnino, in že je ud zadruge.

Tako hitro pa gre le tamkaj, kjer zadruga že obstoji in ima že svoj odbor. Kaj pa tamkaj, kjer še ni take zadruge, kam pa se naj tam obrne isti, ki bi rad pristopil k zadruzi? Tudi to hočem razložiti. Kjer še kmetijske zadruge ni, tam se pač mora taka osnovati ali ustanoviti. Nekaj razumnih mož se zbere, ti se pogovorijo, da hočejo ustanoviti

viti kmetijsko zadružno. Vzame se pola papirja in se zapiše predstoječa izjava kar od kraja, in pod to izjavo pa se potem lastnoročno podpišejo vsi, kateri hočejo pristopiti kot udje k zadružni. Ko so se podpisali in vplačali vstopnino, sklice se glavni shod, zbere in zvoli se odbor in nadzorništvo, in zadružna je gotova.

Upam, da so vrlji čitatelji razumeli pomen paragrafa 4. zadružnih pravil, in sedaj bom slišali, kaj pravi § 5. Glasi se takole: »Odbor mora, ako se hoče izogniti postavnim kaznim, skrbeti, da se seznam udov natanko vodi, v katerega se vpise ime, priimek in stan vsekega uda, kraj bivanja, dan ustopa (§ 4) in izstopa (§ 9), število njegovih opravilnih deležev, kakor tudi odpoved enega ali več teh deležev. Ta seznam sme vsakteri ud zadruge pregledati (§ 14 postave z dne 9. aprila 1873. drž. zak. št. 70).«

Ta paragraf nalaga odboru, da mora seznam udov, to je ista knjiga, v kateri so vsi udje zadruge vpisani, natančno voditi, to se pravi, mora biti vse natanko in razločno vpisano, tako da se na prvi pogled lahko vidi, koliko je udov pri zadružni, kdo in od kod so ti udje, koliko in kedaj so vplačali deležev, in kedaj so je zopet vzdignili. In ta knjiga mora biti vedno v pisarni zadruge vsem udom zadruge na razpolago, da vsakteri vidi stanje udov. To pa je zato potrebno, da imajo udje zadruge zaupanje do odbora, kajti kakor hitro bi se delalo kaj na skrivnem in bi ne bilo vsem na ogled, bi zaupanje ne bilo tako veliko. Iz tega paragrafa se torej vsakteri lahko prepriča, da so zadruge osnovane na pošteni, zaupni podlagi, in brez skrbi in dvoma sme vsakteri pristopiti k takim kmetijskim zadrugam.

Ivan Kač.

Oklic.

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanji daje na znanje:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodna dražba zapuščine po dne 23. avgusta 1898 v Šoštanji umrlem Jožefu Papežu spadajočih zemljišč vlož. štev. 79 in 80 kat. občine Šoštanj, cjenjeni na 539 gld. 76 kr. s pritiklinami po 4 „ 20 „ skupaj 543 gld. 96 kr. in se določa v to edini narok na

4. marca 1899.

od 11—12 ure dopoldne v tusodnem uradu s pristavkom, da se bodo zemljišča s pritiklino vred pri tej dražbi le za ali nad cenilno vrednostjo po 543 gld. 96 kr. prodala, da spada skupilo v zapuščino po Jožefu Papežu in da ostane zastavna pravica glede na zemljiščih zavarovanih terjatev nedotaknena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se morajo v navadnih uradnih urah pri tem sodišču pregledati.

Ces. kr. okrajno sodišče v Šoštanji dne 3. februar 1899.

Mihelič s. r.

Dobri viničarji

z najmanj 5—6 osebami za delo se prejmejo takoj pri Rossmannu v Framu. 1-3

Krasen vinograd

v Zavrčki fari, imenovan »Vrbanjšek«, ki z lesom, vrtom in travnikom meri čez 7 oralov, se prostovoljno proda. Cena je nizka, vino od onotd se uvrsti med najboljše tukajšno, čez pol oralja je novonasajeno. — Več se izve pri lastniku Štefanu Herkoviču v Zavrču. 2-2

VABILO

k občnemu zboru »Posojilnice v Framu«, registravne zadruge z neomejenim po-roštrom, kateri se bode vršil dne 23. srečana t. l. ob 4. uri popoldan v posojilnični pisarni.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Posojilnica v Framu, dne 10. febr. 1899.

Načelnik: Janez Gert.

V najem

se takoj da lepa pekarija, z vsemi potrebnimi pripravami, blizu farne cerkve, ob veliki okrajski cesti, pri gosp. Ivanu Žnidariču, posestniku pri Sv. Križu na Murskem polju.

Janez Lamprecht

po domače »Jägerwirt« pri sv. Duhu na Ostem Vrhnu proda iz proste roke svojo krčmo blizu cerkve sv. Duha z 1 oralom zemlje. Hram je v dobrem stanju, ima 3 izbe, 1 kuhinjo, 2 zelo lepi kleti in 1 salon za leto. Dovoljenje za prodajo vseh pijač. Zbirališče turistov. Krasna, zdrava lega z daljnim razgledom. Sv. Duh je občenana in rado obiskovana božja pot. Cena 2000 gld.

Na prodaj!

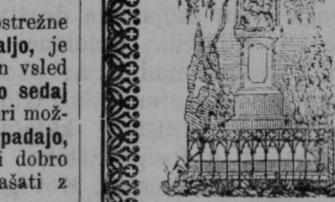
Lepo veliko posestvo v prav prijaznem zdravem kraju ob koščki železnici, z živino in vsem pohištvo se pod prav ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri upravnosti »Slov. Gospodarja.« 1-3

Phöniksova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnokstrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočih zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskine raz glave. Tudi dobro služi za to, da se morež koj v mladosti ponašati z brki. Vsapek in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobri se po poštnem povzetju, ali pa, če se že denar naprej pošlje.

Naslov: Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.

26-26

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo adreso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznačilo. (Srečke so po eni kroni. Dolitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečane številke in dobitek se bodo hitro po 15. maju objavili v »Slov. Gosp.«) 1-3

Oznanilo.

Da se pospešuje vinarstvo in sadjarstvo na Štajarskem, je dejelni odbor ukazal kemični poskušalni postaji v Mariboru, da nálik zadružnam naročujejo po ceni najboljšega umetniškega gnoja, ako se ga odvzame vsaj 10.000 kg. Kdor ga želi naročiti, naj se vsaj do 25. februarja zglasí pismeno ali osebno v poskušalni postaji (Urbanigasse 23), ter naznani, kakega gnoja želi. Naročen gnoj se bo razdelil ali takoj po sprejetju na kolodvoru v Mariboru, ali v 1—2 tednih v poskušalni postaji proti takošnjemu plačilu. Manje, kakor 100 kg se ne pošilja. Kak umetniški gnoj sodi v kak vinograd, pove pismeno poskušalna postaja, ako se ji opiše kakovost zemlje (ali lahka, ali težka, peščena, ali ilovita, vlažna ali suha itd.).

Loterijne številke.

Trst 11. febr. 1899: 5, 20, 7, 66, 67
Linc , , , 65, 69, 18, 75, 47

Fulard-svila 65 kr.

do 3 gold. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. v najbolj novoščnih tkaninah, barvah in obrazcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto nam. Vzorec obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Debeli krompir

„Bernardskilogram.“

dobro zimno pleme, rodi nenavadno, je zelo debel, okrogel, rumenkast, silno okusen in ne gnije, 1 metrov stot dà 80 met. stotov. —

100 klg. stane 6 gld., 25 klg. 2 gld., 10 klg. 1 gld.

Ran, najbolj rodoviten in najboljši krompir sveta je »Viktorjev krompir« (Victor-Kipfel) dozori 14 dni prej, je okusnejši in redovitni, nego znano pleme »šest tednov,« tako da se skopava že junija. Ta krompir je rumenkast, podolgovat, je dober za sadenje po polju, pa tudi po vrtih. Ne gnije nikdar, tudi v mokroti zemlji ne. Od sto in sto krajev se priporoča. Pošilja se v drugi polovici sušca po poštnem povzetju

50 klg. 6 gld., 25 klg. 3 gld. 30 kr., 10 klg. 1 gld. 80 kr. samo 5 klg. 1 gld.

vstevši spravo, poštnino od žel. postaje Schlan, Češko.

ADOLF BERNARD, Izvaja krompirja iz semena, Schlan, Češko.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka

J. F. PEYER-ja
v Mariboru,

Kokosc in egg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

3

Varujejo prehlajenja in mnogih boleznj naši postavno zavarovani, silno rabiljivi

Sušilni kloseti

z ovitkom. Največja snažnost brez poplaknjenja z vodo, brez vsakega duha. Sodi za vsako stranišče in se lahko nanj napravi. Solidna konstrukcija iz zlitega železa, poloseno. Sedež in pokrov fino poliran. Cena 15 gld. 3-3

M. Feith, Dunaj II., Taborstr. 11/B.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. očinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

Špecerijskega blaga

po tako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konopljive, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vase, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi se fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kurentino.

Z velespoštovanjem 47-52

Anton P. Kolenc.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce kemično razložen in spozman za čisto vinsko pčapnino. 7

Za bolehne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdrobatnih bolezni, potem naduhe, če je še tako zastrela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajame veliko združilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastonj. Pristen samo pri A. Wolffsky-ju v Berolinu, N. 37. 16-26

! 1899 !

Najnovejše v razglednicah!

Razglednice v krasni takozvani „Delfter-Manier“, lepše, kakor vsak drugi svitlotisek; po vsakoršnih fotografijah (na željo fotografuje tudi sam), izdeluje po izredno nizkih cenah, naglo in najčistejše

Srečko Magolič,
umetniški zavod „Apolon“
v Celji (Cilli) Štajarsko. 3-3

Najboljši prah za živino

je **Barthelovo apno za klapo;** zabrani, da živila ne **liže in grize lesa,** da ne dobi **mehkth kostij,** da ne **shujša,** stori pa, da rada je, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso.

Za vsako vrsto živilne prav potreben. Opis, kako se rabi, zastonj. 5 kil za poskušnjo 1 gld. na Dunaju. 18-20

M. Barthel in drug.
na Dunaju,

X. Keplergasse 20/V.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Herti**, posestnik gradiščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krečajoči naturni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice in zabočkom 6 gld. **franko** na vsako pošto.

Posemne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gospiske ulice. 5-50

Seme pravega Kašelskega

(Ljubljanskega) **selja** prodaje Ignac Mercina v Zg. Kašlu, pošta Zalog pri Ljubljani. To zelje dela lepe trde glave, rodi v vsaki zemlji, in je vsega priporočila vredno. Pošilja se po pošti 30 gr 50 kr. poštnine prosto. Naročnina sprejema se tudi v pisemskih markah. Za pristnost in kaljivost se jamči. 4-5

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovernejšo trpežno, krasno **blago za bandera, baladhine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzemata tudi vezenje, prenovljenje stare oblike in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obliko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zahtuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 24-52

Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene oblike, orodja in posode

v Ljubljani,
Wolfove ulice štv. 4.
Domača tvrdka!

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni
Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hribo, raduhi in starele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarne k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsakdo naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačanega stane 35 kr.

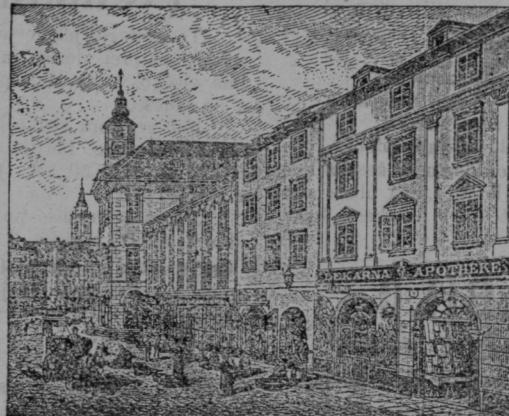
Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošilje denar naprej, naj pridene za tovorni list in zaboček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, štv. 20.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarji, ako se naroča **franko** po pošti.
Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

10-12

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani

priporoča sledča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatla 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prnsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen zlahko raztvarljivim vapnenim železom, utisja kašelj, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucat 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tintura za

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpnjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

protinski

delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tintura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpnjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

Cenjeni gospod lekar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znanje poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštem povzetju.

V Modrušu, dan 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanić.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošilje naprej denar, naj za poštno spremnico in zaboček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, štv. 20.

Ako naročbo znašajo 5 gld. in

več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri meseca na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljujoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisički.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolezinam v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepí stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošilje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zaboček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, štv. 20.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Spod. Dravbergu ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 26. februarja ob 3. uri popoldne pri Rabiču s sledečim vzopredom:

1. Potrdilo letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev novega odbora.

K obilni vdeležbi vabi odbor.

Če bi radi nezadostnega števila udov ne bil sklepčen, bo $\frac{1}{2}$. uri občni zbor, kateri bo sklepčen ob vsakem številu udov.

VABILO na občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmarji, registravane zadruge z neomejeno zavezo, v četrtek, dne 23. februarja 1899 ob 1. uri popoldne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za l. 1898.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Dovolitev nagrade za knjigovo vodstvo.
6. Slučajnosti.

Ako bi bil občni zbor ob 1. uri nesklepen, vrši se isti ob 2. uri v smislu § 40 zadružnih pravil.

Načelstvo.

Pri Bl. Bezjaku v Framu

se nahaja preša za olje. Pri stiskanju zadostuje en človek. Pripravljena je za izdelovanje najboljšega olja. 1-3

Autonomna past za množico živalij.

Za podgane fl. 2/-, za miši fl. 1.20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komarov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzetjem. M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/b.

Reform-čohalnik (štigl), „prijatelj živine“,

je brezvoma najboljši čohalnik, ki se rabi. Prav dober za krtače, ne rani tudi najbolj nežne kože, tudi najbolj občutljive živali so mirne, čisti naglo prah, blato in dlako.

Mal trud. Zobci se ne zadelavajo, čisti se sam. Cena à 1 fl. Če se denar prej pošlje: fl. 1.20 franko. Povzetje: fl. 1.40.

M. FEITH, DUNAJ, II., Taborstrasse 11/B. 1-3

OVES

(Willkomm.)

To najtežje pleme ovsa stori v vsaki zemlji, najprej dozori in najbolj plenja. Ima visoko, za krmjenje prav dobro slamo, a ne poleže.

Ker se mora redko sejati, zadostuje 50 kil na oralu. Pošilja se 25 kil za 5 fl., 50 kil za 9 fl. 50 kr., 100 kil za 18 fl. z vrečjo vred.

Vzorčne vrečice po 5 kil s pošto, ako se naprej vpošlje 1 fl. 70 kr. franko.

Oskrbništvo grajsčine Golitsch-eve pri Konjicah, Štajarsko. 3-4

Gozdnih sadik

in jabolčnih divjakov na izobilje in prav po ceni ima na prodaj gozdarski urad grofa Géza Szápáry v Mura Szombat, komitat Eisenburg pri Radgoni, Ogersko. Cenilnik na zahtevanje gratis in franko.

Krepak deček,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v uk pri kotlarju g. Albert Fiebiger-ju, Koroška ulica št. 6.

Sadna drevesca

ima na prodaj Valentín Porenta v Peven pri Škofjolki in sicer: 2-3

hruške čez dva metra visoke, lepe komad 35 kr.

dva metra ali malo manj 25 „

jabolčka čez dva metra visoka 30 „

„ dva metra ali malo manj 20 „

vse na postajo v Škofjolki postavljen.

Lepa hiša

za vsakoršno obrt, proda se v Vitanji. Cena 1900 gld. Natančneje pod „R. K. 67“ poste restante Vitanje, (Celje). 3-3

Vrtnarica,

srednje starosti, neomožena, tudi drugih hišnih del vajena, se sprejme pri Janezu Raku v Velenju. 3-5

Učenca

sprejmem takoj Matija Hočvar, ključavnica v Rogoznici, Ptuj. 2-2

V najem

želim vzeti s 1. sušcem majhno posestvo za 3-4 govedi, itd. — najljubše bližu kakega mesta ali trga. Naslov pove upr. „Slov. Gosp.“ 2-3

Proda se iz prostih rok posestvo, ki meri 20 orarov hoste, njiv in travnikov, pol ure od Laškega trga na prijetnem solnčnem kraju. Pojasnila daje iz prijaznosti Juro Merzel, občinski tajnik Marija-Graške občine na Laškem. 3-3

Svoji k svojim!

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključavnica
v Celju,

Polske ulice, štv. 14. v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za napravo vsakvrstnih del, spadajočih v mojo stroko, n. pr. napeljavno vodovodov in strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov, za napravo štedilnih ognjišč vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtne in druge železne ograje, kakor tudi vrata, navadna kakor umetna dela.

Priporočam tudi svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo velikih steklenih oken n. pr. pri cerkvah itd. itd. vse po najnižji ceni. 2-12

Načrti in proračuni brezplačno.

Ces. kralj. priv.

vzajemna zavarovalnica proti požarni škodi v Gradcu.

Oznanilo

o volitvi novih društvenih poslanec.

Konec leta 1898. je potekla šestletna doba, za katero so bili leta 1893. izmed vseh društvenikov cesarske kraljeve privilegovane vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu izvoljeni društveni poslanci.

Društveno vodstvo razpisuje sedaj novo volitev in je določilo 20. sušec 1899 kot zadnji rok za oddajo glasov.

Zato naj se javijo oni društveniki, kateri hočejo glasovati, vodstvu najkasneje do 6. sušca 1899; pozneje došlih prijav se po § 111 društvenih pravil ne more več vpoštovati.

V teh prijavah mora biti natančno zaznamovan naslov volilca, številka zavarovalne knjižice ali zavarovalnega lista, okraj in kraj, kjer so zavarovane reči.

Na podlagi pravočasnih prijav bo poslalo vodstvo društvenikom, kateri imajo volilno pravico, glasovne listke in izkaznice.

Ti društveniki naj glasovne listke povsem izpolnijo, sami podpišejo, zaprejo in naj jih pošljejo naravnost vodstvu.

Glasovni listki, kateri niso podpisani ali zaprti, oziroma tisti, kateri dojdejo vodstvu po 20. sušcu 1899, niso veljavni.

Vodstvo objavlja v naslednjem določila društvenih pravil, ki se tičejo glasovanja in vabi p. n. društvenike vladno, naj se vdeležijo volitve.

§ 301. Pravica voliti društvene poslance je, ali:

- a) samostojna, ali pa
- b) vkljupna.

§ 102. Samostojno volilno pravico imajo oni društveniki, katerih reči so uže najmanj eno leto za znesek 2000 gld. in sicer v enem volilnem okraju (§ 105) zavarovane. Društveniki imajo za zavarovalno vrednost od 2000 gld. do 20.000 gld. en glas, za zavarovalno vrednost čez 20.000 gld. tri glasove.

§ 103. Oni društveniki, ki zaradi svojih premalih zavarovalnih vrednost nimajo pravice do samostojne volitve, lehko vkljupno volijo tako, da oddajo v enem volilnem okraju za vkljupno zavarovalno vrednost 10.000 gld. en glas.

§ 104. Ženske, varovanci in pravne osebe imajo enako volilno pravico kot drugi društveniki. Oni volijo po svojih pooblaščencih, po postavnih in oziroma po pravilih določenih namenstnikih.

§ 105. Društveniki, ki imajo pravico voliti društvene poslance za kakokraj, se dele v tri volilne okraje.

V prvi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Štajarskem ali pa izven Koroške in Kranjske dežele. — Ti volijo 24 društvenih poslancev.

V drugi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Koroškem. — Ti volijo 14 društvenih poslancev.

V tretji volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Kranjskem. — Ti volijo 10 društvenih poslancev.

§ 107. Društveniki, ki so se zavarovali v mnogih volilnih okrajih, glasujejo za vsak okraj po prej navedenih določilih in omejenjih.

§ 108. V zbor voljeni morejo biti le oni društveniki, ki imajo pravico samostojno voliti.

§ 109. Voljeni ne morejo biti:

- a) oni društveniki, ki že sodelujejo pri upravi kake druge zavarovalnice proti požaru;
- b) uradniki društva;
- c) one osebe, ki so v konkurzu, ali pa oni, ki ne morejo voliti v občinski zbor.

Če se kak tak vzrok pokaže pri poslancu še le za časa njegovega poslanstva, pa neha to poslanstvo samo ob sebi.

§ 110. Vodstvo priredi volitev, jo razpiše in po uradnih deželnih listih v obeh deželnih listih objavi. — Da se volitev laglje vrši, sme upravno svetništvo predlagati za to sposobne osebe; volilcem pa se ni treba, po tem predlogu ravnat.

§ 111. Vodstvo spiše onim društvenikom, ki imajo pravico samostojno voliti, in ki so najmanj 14 dni pred volitvijo napovedali, da hočejo voliti, po sestavljenih volilskih imenikih volitvene izkaznice, na katerih mora zaznamovan biti volilni okraj in število glasov, ter razpošlje najmanj 8 dni pred volitvijo te izkaznice in glasovne listke po pošti. Volilci morajo glasovne listke, katere so od vodstva prejeli, povsem izpolniti, s svojo roko podpisati ter jih zavite še pred dnevom volitve narednost vodstvu pripomati. Glasovni listki, ki niso podpisani ali zaviti, ali pa, ki so dospeli, ko je čas, da se oddajo, uže pošlji, se pri števju glasov ne vstrejejo.

§ 112. Društveniki, ki so se združili, da vkljupno glasujejo, morajo to vodstvu naznamnit v dopisu od dotednih društvenikov s svojo roko podpisanim ter v istem imenovati tudi vknepna pooblaščenca, kojemu se volitvena izkaznica pošlje, da potem on v imenu svojih pooblaščnikov glasovni listek izpiše.

§ 114. Pri volitvah odločuje relativna večina glasov; če so glasovi nasploh, tedaj pa, če je treba, zreb.

Ce kdo izmed izvoljenih volitev ne sprejme, velja za izvoljenega oni, ki ima za njim največ glasov.

V Gradcu, 12. srečana 1899.

Vodstvo

Ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu.

(Ponatisk se ne plačuje.)